

VN/7835/2019

Kommunikationsministeriet
PB 31
00023 Statsrådet

Remissvar Inriktningsunderlag inför finska trafiksystemplanen för perioden 2021–2032.

Om Norrbottens Handelskammare

Norrbottens Handelskammare är en oberoende, opolitisk medlemsägd näringslivsorganisation. Vi är helt privata och ägs, styrs och finansieras av våra medlemmar.

Norrbottens Handelskammares uppdrag är lika viktigt som tydligt – att driva ett aktivt och synligt påverkansarbete för att Norrbotten ska utvecklas till Sveriges mest attraktiva tillväxtregion. Våra fokusområden är infrastruktur, internationell handel samt kompetens. Vi ingår i ett av världens största och äldsta affärsnätverk med nära 50 miljoner medlemsföretag och 12 000 handelskamrar i hela världen. Norrbottens Handelskammare grundades 1904 och är landets näst äldsta. Idag har vi ca 300 medlemsföretag i regionen och dessa medlemsföretag har totalt 25 000 anställda och en omsättning på 125 miljarder kronor tillsammans.

Internationalisering - Ekonomin växer

Norra Sverige, med fysisk landsgräns mot Finland så väl som mot Norge, står inför de största och mest omfattande investeringarna någonsin. Fram till 2040 kommer över 1000 miljarder svenska kronor att investeras. Det är inte bara inom basnäringarna som investeringarna sker utan även de nya branscherna går igenom en stor och omfattande omstrukturering där investeringsviljan är stor. Investeringarna beräknas öka arbetskraftsbehovet på 2000-3000 arbetstillfällen per år i 20 år. Detta är ett innovativt teknikskifte där hållbarhetsarbetet är centralt. Fram till år 2040 förväntas svensk inrikes varuproduktion, samt export och import av varor öka med 50 procent, vilket leder till att det svenska inrikes transportarbetet i tonkilometer ökar med ungefär lika mycket.

(Trafikprognoser 2020:187)

Denna aldrig tidigare sedda investeringsboom kräver att investeringarna inom infrastruktur och transportinfrastruktur intensifieras och ges ett gränsöverskridande perspektiv för att skapa

hållbara - och kostnadseffektiva transporter, så företagen i Norr ska vara konkurrenskraftiga idag och om 20 år.

Samtidigt behöver transportsystemet utvecklas för att vi ska klara våra klimatmål. Utan hållbara infrastrukturinvesteringar når inte gemensamma investeringar i norra Sverige och Finland sin fulla potential. Ökad transporteffektivitet är ett viktigt verktyg för att minska transportsektorns klimatpåverkan och samtidigt öka näringslivets konkurrenskraft. Exempel på åtgärder för ökad transporteffektivitet är längre och tyngre fordon samt överflyttning till mer energieffektiva trafikslag som sjöfart och järnväg.

Att vi inorra Europa, Top of Europe, står för Europas skattkista vad gäller naturresurser som skog, mineraler, grön energi har länge varit känt. Därför måste det internationella perspektivet få större utrymme i de nationella planerna, genom fokus på korridorer, noder och flöden.

Vägen mot ett fossilfritt samhälle nås genom att satsas på infrastruktur, automatisering, elektrifiering och hållbara godstransportlösningar. Hållbarhetsfrågan leder till att handelsströmmar utvecklas och påverkar våra godsflöden i nord-sydlig riktning och i öst-västlig riktning inom såväl som utanför Europa. Utvecklingen av korridorer, stråk och noder som har påbörjats för att ge maximal nytta av företagsinvesteringarna, ökad handel och stärka konkurrenskraften samtidigt som klimatmålen uppnås blir viktiga delar i det gemensamma strategiska arbetet över landsgränserna. Detta skulle minska kostnaderna och vi får mer infrastruktur för pengarna.

Finland och Sverige är handelsberoende länder i toppen av Europa med långa transportavstånd. Vi ser vikten av att de nationella planerna, en gemensam strategi för infrastrukturutveckling, skall sättas i ett internationellt perspektiv främst inom EU:s transportpolitik/TEN-T.

Vi understryker vikten av en dimensionering av transportkorridorerna så de möter industrin och handelns behov. Det kan till exempel handla om att tillåta tyngre fordon i gränsöverskridande trafik. För näringslivet är dimensioneringen av korridorerna en mycket viktig faktor vid valet av transportsätt. På liknande sätt kommer behovet av en utökad persontrafik för studie- och arbetspendling, kompetensförsörjning över gränsen att bli ett naturligt följd då kompetensförsörjning kommer att vara en av flaskhalsarna i de investeringar som görs i norra Finland och Sverige.

En av de nya branscherna som utvecklats kraftigt i Finland och Sverige är besöksnäringen. Här kommer dagens och morgondagens besökare kräva klimatsmart transporter, något som en gemensam strategi över gränserna bäst kan svara upp mot.

Möjlighet till samsyn och harmonisering av transnationella infrastruktursatsningar har ytterligare stärkts då Finland, Norge och Sverige nu jobbar med liknande tidshorisont i sina infrastrukturplaner.

Med denna bakgrund vill vi lyfta några exempel på gemensamma nyckelsatsningar där bägge länder når stor samhällsnytta samtidigt som näringslivets konkurrenskraft stärks.

- Den gemensamma gränsövergången Tornio – Haparanda färdigställs vad gäller järnvägsövergången så en fullt elektrifierad övergång kan ske samtidigt som en nod för gods utvecklas för en smidig och rationell godshantering.
- Scan Med korridorens förlängning till Haparanda och Narvik möts med en förlängning av "northern axis" så godsflöden nord-syd kompletteras med en öst-västlig järnvägskorridor som knyts an till den nordliga järnvägskorridoren som löper från norra Skandinavien mot Asien och Kina.
- En fördjupad förstudie görs där Kolarl med sitt malmfält ser hur en gemensam anslutning med järnväg mot svenska malmbanan och Narvik kan säkerställas.
- Utvecklingen av den arktiska fiberkabeln, Arctic Connect, påskyndas och ses som en del i det gemensamma gränsöverskridande samarbetet inom infrastruktursatsningar.
- Utvecklingen av Northern Sea Route med dess möjligheter följs gemensamt och blir en möjlighet för utveckling av sjötransporter från Top of Europe.

Norrbottens Handelskammare och undertecknade gränskommuner instämmer i övrigt med yttrandet ingivet av Botniska korridoren

Linda Nilsson
VD, Norrbottens Handelskammare

Sven Tornberg
kommunalråd, Haparanda kommun

Ulrica Hammarström
Kommunalråd, Pajala kommun

Tomas Mörtberg
kommunalråd, Övertorneå kommun